

Magánépítkezések Szegeden

Hol osztanak telkeket a jövőben?

Az új lakásba költözni kívánó családok legnagyobb számban az új lakótelepi házakban találnak otthont. Akik azonban nem kedvelik a többemeletes lakóházak légkörét, és megfelelő anyagiakkal rendelkeznek, magánépítkezésekre fordulnak. A magánépítkezések közül a legkedveltebbek a családi házak, vagy pedig néhány más vállalkozóval összefogva, két-három szintes társasházak. Az ilyen építkezések elsősorban a város külső területein — Baktóiban, Ságvári-, Hattyas-, Petőfitelepen, Tápén, Szentmihályteleken, Dorozsmán — valósulhatnak meg, az övezeti előírások figyelembevételével. A felsorolt területeken sok családi és társasház készült el a közelmúltban, és van lehetőség további építkezésre is. A belvárosban, régi épületek szanalása után, azok helyén lehet esetleg építési engedélyt kapni magánépítkezésre, ha nincs más terv a foghij-beépítésre.

Felsővárosban és Rókuson kevés lehetőség nyílik magánépítkezésre, míg Alsóvárosban, a szabályozási terv betartása mellett, bárhol.

Móraváros további építése, illetőleg átépítése még nem tisztázott. Ha az lesz, új szabályok lépnek életbe, melyek szemmel tartása mellett lehet majd építeni. Tömeges építkezés azonban itt sem várható.

A következő öt éves tervidőszakban összesen mintegy 3 ezer magánépítkezést kell megépíteni számolhatunk. Jó néhány helyen végzik már a terület előkészítését, amely az oda vezető utak és az alapvető közművek — víz-, villanyvezeték, csapadékvíz-elvezető árkok — megépítéséből áll.

Újszegeden a termelőszövetkezet és a Hársfa utca közötti területen 508 családi ház megépítésére lesz lehetőség. Baktóiban a Vörös Zászló és a Népdal utca között, a meglévő házak mellett még 100 helyet osztanak. Mihályteleken a Felszabadulás út mentén, a külső oldalon, 180 családi házat építhetnek. Kiskundorozsmán pedig, a szélmalom körül, várható 290 telek átadása.

A családi házak legfeljebb 140 négyzetméter alapterületű.

tűek lehetnek. Ennél nagyobb lakásokra nem adnak építési engedélyt. A rendezés alatt levő családi házas területeknél a beépítési tervben meghatározzák a tető formáját. Gazdaságossági és esztétikai megfontolások alapján célszerű nyeregvetésű házakat építeni.

Társasházakat a Nagykörúton belül ezután is csak kis számban lehet építeni, az építési terv figyelembevételével. Algyőn a barakképítmenyektől délre 50 lakás megépítésére lesz mód, kis társasházak formájában. Rókuson az Árvíz és a Köröltés utcák közötti területen kétszintes lakásokat lehet építeni. A társasházakban egy lakás legfeljebb 80 négyzetméter alapterületű lehet.

A felsorolt területeken mind családi, mind társasházak esetében az első telekosztás a következő öt éves terv elején lesz. Az adatok erre az első osztásra vonatkoznak. A továbbiakban folytatják majd ezeknek a területeknek a beépítését.

Sz. J.

A munka aranyai

Két kitüntetett szakmunkást kerestem fel, s mind a ketten majdnem azonos szavakkal fogadtak: életük, soruk, munkájuk nem különleges, mit is lehetne arról beszélni, pláne újságba írni. A szobafestő Balogh Imre mondta: — Már az is nagy port vert föl, hogy benne volt a nevem minden újságban. Nem is kell annál több. Egyszerű kis pástorgyerekek voltam valamikor.

A lakatos és hegesztő szakember, Horváth Ferenc „szerecsésnek” tartja magát, hogy kitüntették a Munka Erdemrend arany fokozatával. Nem számított rá. — Egyedül mentem fel Budapestre, azt írták, hogy az OKISZ-ban kitüntetnek, gondoltam, hogy a Szövetkezeti Ipar Kiváló dolgozója címet adják át. Üldögéltem ott egymagamban, s egyszerűcsak hallom, hogy másodikként szólítják a nevem, még körül is néztem, valóban nekem kell-e kimennem az asztalhoz, vagy más valaki már elindult. Nem tudtam szóhoz jutni, bevallom őszintén, elszorult a torkom és kibugygyantak a könnyeim.

A GYEREKKOR ÁLMA

Horváth Ferencet edesanyja nevelte föl, mivel az apa elesett a második világháborúban. Már kisgyerekek korában arról álmodozott, hogy lakatos lesz belőle, ha felnő, a mozonyvezetés csak nagyrítván csábította. Amikor 1952-ben elvégezte az általános iskola nyolcadik osztályát, azonnal jelentkezett a Vas-és Fémipari Kisz-be tanulóknak, de nem volt szerencséje. Sokan pályáztak. Úgy tett, mint azok az egyetemisták, akiknek az első nekirugaszkodás nem hoz sikert, várnak egy évet, és újra kezdik.

— Addig elmentem a téglaárba lövészetnek. Kerestem havonta 1600 forintot. Elképzelheti milyen szép summa volt az huszonkét évvel ezelőtt, hiszen a tévében, amint Póker Ignác mondta, ő akkoriban háromhatvan óráért kapott. De egy évre rá megvalósult az álom, felvettek a szövetkezetbe tanulóknak. Azóta itt vagyok.

Úgy mondja, hogy a második „inasgarnitúrával” került

a vasas szövetkezetbe, s valójában alapító tőzsgárdatagnak számít. Tavaly, amikor a huszadik év eltelt munkaviszonyában, 2000 forinttal jutalmazták.

— De nem is ennyiből áll csupán a tőzsgárda megbecsülése, havonta rendszeresen kapunk kétszáz forint pótlékot, és én nem panaszkodhatom a keresetre sem, tizenöt forintos órabért kapok.

A KÖZÖSSÉG EREJE

Miért tart ki valaki egy vállalatnál évtizedeken át? Sokan azt mondják, azért, mert nem szeretnek vándorolni, nem olyan a természetük. Önmagában ez is igaz, de aligha van olyan „bármilyen természetű” ember, aki akkor is marad a helyén, ha rosszul érzi magát. Horváth Ferenc mondja:

— A közösségi szellem a meghatározó, hogy kitart-e valaki a munkahelyén, vagy továbbáll. Én nem is próbáltam soha elmenni. Dicséri munkatársait:

— Régióta szocialista brigádban dolgozunk, Kun Szabó András a brigádvezető, én csak egyszerű brigádtag vagyok, de amikor a társaim megtudták, hogy milyen magas kitüntetést kaptam, nagyon megörültek, mind gratuláltak.

NAGY ÖRÖMMEL

Balogh Imre születésnapján, az edesapja földét bérelt, hogy kenyeret adjon kilenc gyermekének, később a Wolf-féle majorból jutott nekik is öt hold gyenge minőségű föld, amelyen szép kis gazdaságot sikerült kialakítani. A család közben szétbontott, a gyerekek felnőttek. Ahogy Balogh mondja:

— Semmi kis parasztyerek voltam, nagy szerecsésnek tartottam már azt is, hogy felvettek a DÉLÉP-hez szobafestő-tanulóknak.

Úgy titulálja mesterségét, hogy szobafestő, mázólo és falkárpító. Amikor az újszegedi lakóházak építkezésénél felkerestem, az egyik teletemetes házban az erkélyeket festette narancsszínné. Leültünk a festéktől pöttyes szobában és megmutatta a Munka Erdemrend arany fokozata kitüntetést és az oklevelét.

— A fiúk kértek, hogy hozzam már be, mert még nem láttak ilyen kitüntetést. Behoztam a mai napon.

— Hogyan fogadták odahaza a kitüntetését?

— Nagyon örültek, a kisfiam is, aki most harmadikos, tiszta kitűnő tanuló. Szeretem a kis srácot, egymem meg a szívét.

vélem, az egész brigádnak szól.”

VISSZATÉRNEK A RÉGIEK

Balogh Imre legszívesebben a brigádjáról beszél, és önmagáról csak akkor tesz említést, ha kétszer is rákérdeznek és noszogatják.

— Tízennyolcan vagyunk a brigádban, és én 1965 óta vagyok vezetője a kollektívának. Munkatársaim kitartanak, legfeljebb a katonaság hívja el őket.

— S ha letelik a katonasági időd, visszajönnek-e?

— Hogyne, vissza bizony. A Németh Jancsi meg a Miklós Imre is visszakérte magát leszerelés után a brigádba.

— Miért Imre bácsizzák, hiszen még negyvenéves sincs?

— A legtöbb tizenhat évesen került ide, s megszokták. Én meg ugye éppen huszonötödik esztendeje vagyok a DÉLÉP alkalmazottja, mivel a szakmunkástanuló-időt is beszámítják. Pontosan 1950. május 11-én vettem a kezembe a meszlőt.

GENERÁCIÓVÁLTÁS

Balogh Imre is a közösséget, a munkatársak összetartását becsüli legtöbbször.

— Sokat köszönhetek a vállalatnak, már azt is, hogy szakmát adtak, s elismerik az igyekezetemet. A mi kis brigádunk az arany fokozat után elnyerte a vállalat kiváló brigádja címet is, magam, hogy úgy mondjam, kétszeres élmunkás vagyok, s most ez a magas kitüntetés, igazán nem is hittem volna.

Csak visszakanyarodik a munkatársakhoz. Sajnálja, hogy néhány brigádtag hamarosan nyugdíjba megy. Sorolja is a neveket: Kovács Bandi bácsi. „Régi, jó szakember.” Kelemen Feri bácsi, Kiss János bácsi. „Nem tudom, lesznek-e majd a fiatalokból olyan aranykezü mesterek, mint ők.”

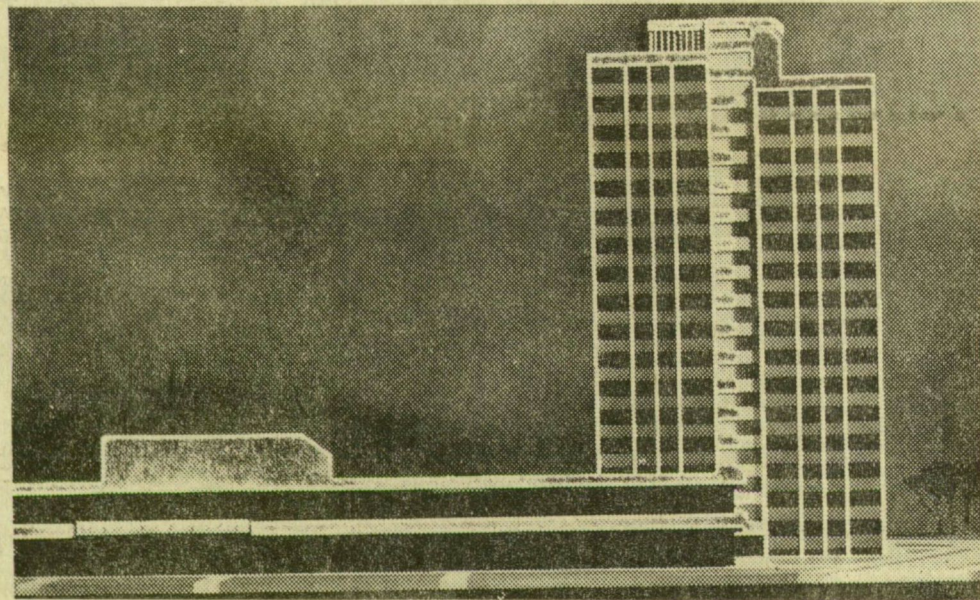
— Sok brigád nem szívesen fogadja az idősebbeket, mert azok lassabban dolgoznak. Az igaz, de azt a munkát többet nem kell „meglátogatni”. Inkább tartson valamivel tovább, de egyszer kelljen festeni.

Balogh Imre és brigádja társadalmi munkát is végez, a határidőket pontosan betartják, minőségileg kifogástalan az a szoba, amelyet ők festenek. Reklamációjuk új éve nem volt. Balogh Imre párttag, saját családi házában lakik feleségével és kisfiával. Horváth Ferencék élelmiszeripari gépeket és berendezéseket gyártanak, munkájuk kifogástalan, sejtjük soha sem volt. Horváth párttag, tíz éve a munkásorségnek is tagja, szakaszuk elnyerte a kiváló címet. Egy családi háznak a kétharmad részében laknak feleségével és két kislányával. Mindkét ember azt mondta, hogy a munkájuk sorának alakulásával és szereti, becsüli szocialista társadalmi rendszerünket, s ilyen szellemben nevelik munkatársaikat és gyermekeiket.

Gazdag István

Toronyház – 1975-re

Új technológiával épül Szeged legmagasabb lakóháza

A toronyház makettje

Az Odessza körút és a Bérkert utca sarkán 1971-ben elkészült az oda tervezett toronyház cölöpalapozása. Akkor félbeszakadt az építkezés, részben műszaki technológiai problémák miatt, részben kivitelező hiányában. A magasházat most tovább építik, s terveit ennek megfelelően átdolgozzák. Az áttervezett lakóház új módszerrel, az úgynevezett zsaluzó-paneles-öntött technológiával épül majd fel. Ez azt jelenti, hogy a homlokzati felületek végleges felületképzést kapnak, hasonlóképpen, mint a házfal panel-elemek. A külső, zsaluzó szendvicspanelek több szerepet is betöltenek. Építés közben zsaluzatként működnek, utána mint beépített panelek biztosítják a hőszigetelést is. Az itt alkalmazandó technológiát hazánkban alig használták eddig, ehhez hasonlóval csak a szolnoki vízügyi szekház épült.

A 600 négyzetméter alapterületen épülő 17 emeletes ház, mely 56 méter magas lesz, 120 kétszobás összkomfortos, fürdőszobás, főzőkonyhás és kamraszekrényvel ellátott lakást foglal majd magába. A toronyházba a 16. emeletig lakásokat terveztek, felette helyezkedik majd el a gépészeti szerelvények és az épület legfelső szintjén a tetőkazánház kap helyet.

A toronylakóház tervezése minden szakág részéről az átlagosnál jóval nagyobb igényű szakértelmet, fokozottabb, körültekintő munkát követel. Ezzel a nagy feladattal a CSOMITERV és a DÉLÉP szakemberei közösen bírkóznak meg. A lakóházépítés technológiai tervezését a DÉLÉP technológiai osztályának közreműködésével végzik el. A falak statikai számításait számítógép készítette.

A lakóház építésztervezője Illés Lajos, a CSOMITERV főmérnöke. A szerkezet tervezését Sántha Gyula főstatikus irányításával Nyilasi Imre és Rónyai Károly statikusok végzik. Gépésztervezőként Lengyel Tamásné és Bánhegyi Géza, elektromos tervezőként pedig Prágai

Attila működik közre a munkában.

Az épületnek városképi szerepe is lesz az Odessza körút és a Bérkert utca sarkán, szép látványt nyújtva a város felé közeledőknek a Szőregi útról és a szegedi oldalról is.

A teljes tervdokumentációt a kivitelező vállalat rendszeresen bocsátották. Már megkezdődtek az építkezés előkészületei. Várhatóan 1975 végén adják át rendeltetésének Szeged legmagasabb lakóházát.

Monory Bulcs

Dán ifjúsági küldöttség Szegeden

A Magyar Ifjúság Országos Tanácsa meghívására hazánkban tartózkodó dán ifjúsági tanács 14 tagú delegációja Kristian Sorensen, a tanács alelnöke vezetésével tegnap, szombaton Szegedre érkezett. A látogatás célja, hogy a főváros után egy vidéki várossal is megismerkedjenek a dán fiatalok képviselői. A kétnapos program keretében a városi KISZ-bizottságon Bódy

György, a KISZ Csongrád megyei bizottságának titkára és Lénárt Béla a KISZ városi titkára tájékoztatta őket a megye és a város életéről, a KISZ tevékenységéről. Este az ATIVIZIG és a KISZ-bizottság ifjúsági klubjában találkoztak a szegedi fiatalokkal. Ma, vasárnap, Hódmezővásárhelyre látogat a delegáció, ahol megtekintik Hézsó Ferenc festőművész műtermét is.